

A kutyakiképzőnő

ÍRTA: NÓGRÁDI GÁBOR

Az ifjú hölgy húsz éves, negyven kiló, átlagon felüli olvasottsággal rendelkezik, kiváló verseket ír, és az egyetemi előkészítőn pszichológiát tanul. Névjegyén ennyi áll: Kerényi Kata okleveles kutyakiképző.

Az ifjú hölgy édesanyja Kerényi Mária pedagógus, aki elsősorban nehezen nevelhető és oktatható fiatalokkal foglalkozik. Ez némi magyarázattal szolgál arra, hogy az ifjú hölgy hogyan tudja lecsillapítani a legvadabb kutyákat is.

A csepeli Vitorlás utcában megszervezett fotózásra Kerényi Kata egy igen anyagtakarékos miniszoknyában, és egy golfsákra emlékeztető szütyővel érkezik. Amint az sejthető volt, a szütyőben nem golfütő, hanem egy hatalmas, többnyire törött karokat rögzítő gipszmuff (a gipszmuffot védőkarnak hívják), és egy rohamrendőröknek való átlátszó sisak rejtőzik. (Mint később kiderül, a karra kell erősíteni, hogy védjen a támadó kutya harapásától. Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a képeken látható Brutus nevű rotweiler kutya harapásának erőssége öt-hat-száz kilopond, ami elegendő egy marha leterítéséhez. És itt most kifejezetten egy szarvasmarhára gondolunk.)

Kerényi Kata nem az egyedüli nő, aki negyven kilójával és húsz évével a legvadabb ebeket is ki tudja képezni a megfelelő feladatra. Az egyik kutyás szakember ismer egy Katához hasonló hölgyet a szakajtóból. A lány Bostonban dolgozik, és fő-

leg tacsók meg japán palotapincsik idomítására specializálódott, mióta egy pitbull felkergette a tűzoltólétrára.

Neki szuka voltam

„Az első kutya, akihez házhoz mentem – meséli Kerényi Kata – egy Dömiike névre hallgató, sarploninac fajtájú, úgynevezett szerb farkasölő kutya volt. Dömiike Érden élt egy kertes házban. Mint a gazdája előzetes telefonbeszélgetésünk során elmondta, a tündéri kis mackóból másfél év alatt nemcsak hogy egy hatalmas állat lett, de ráadásul még meg is harapta a nagymamát. A gazda azt szerette volna, ha Dömikét úgy szelídítem meg, hogy ne legyen szelíd, mert sok a tolvaj, és vigyázni kell a házra. Tudtam, a kutya hatvan kilogramm, és erős területvédő ösztönnel bír, de vállaltam a kiképzését. Addig ugyanis csak csoportos kiképzéseken vettem részt, és a pénz is kellett. Nyolcszáz forintot kértem egy órára. Autóbusszal mentem ki Érdre. A kutya gazdája kocsival eléem jött a megállóba, és amíg a házhoz értünk, elmondta, hogy Dömikét mostanában mindig megköti, mert megharapta a kislánya barátnőjét is. Most azonban elengedte a kutyát, hiszen én

szakember vagyok, nekem ez nem lehet probléma. Mondtam neki, hogy ez valóban nem probléma, de azért kösse meg, mielőtt bemennénk. Így is tett. Azután kértem, hogy vigyen be kocsival a garázsbá, ahonnan köz-

A domináns kankutyáknál bevált ez a „gyöngé kis szuka vagyok, ne bánts!” módszer

vetlenül be lehetett jutni a házba egy kis ajtón keresztül. Mondtam neki, hogy erre azért van szükség, mert így, ha kijövök a házból, a védett területen belül jelenek meg a kutya előtt, és nem kívülről, betolakodóként. A kutya ugyanis azt hiszi: az egész kert az övé. Így is történt. Kimentem az udvarra és leültem egy kőre. Nagyon bátornak kellett látszanom. A kezemben ott volt a Pedigré Pal, gondoltam, azzal talán levehetem a lábáról Dömit. Ugyanakkor elhatároztam, hogy ha a kutya támad, lefekszem a hátamra, azaz megadom magam, mert akkor nem bánt.

Legfeljebb a háziak röhögnek ki. A kutya közeledett és morgott. Aztán elkezdte csóválni a farkát. Dömitke ugyanis egy domináns kankutya volt, én pedig az ő szemében egy gyöngé kis szuka. Úgyhogy körüludvarolt, a maga módján bókolt,

nyalogatott, és gyöngén harapdálta a kezem. Dömitkét végül néhány hét, azaz néhány óra alatt sikerült megtanítanom arra, hogy a házikója előtt legyen az a kijelölt helye, amit minden körülmények között megvéd, és ahova csak a gazda léphet be.

Ide megy vissza, ha a gazda a helyére parancsolja. Dömitke azt is megtanulta, hogy ha jön valaki, ugasson, de ha a gazda azt mondja: ül!, akkor ne tépje le a postás nadrágját, ami egyébként minden vágya, hanem üljön.

A domináns kankutyáknál azóta is bevált ez a „gyöngé szuka vagyok, ne bánts!”-módszer, mert egy normális kutya nem bánt nőket és gyereket. Persze vannak

Gmák Lászlófelvételei

Én is állatorvos akartam lenni, mint annyi városi gyerek

harapógépek, amelyek kezelhetetlenek, de ilyeneket az emberek között is találunk. Szukák előtt a domináns kankutyát játszom természetesen.”

Társunk az állat

A riporter gyerekkorában húgával együtt talált egy teljesen legyengült kóbor kutyát, amely aztán játszótársuk lett és éveken át védte a házat, ahol éltek. A két testvér szerette az állatot, a maguk módján még idomították is, de sosem akartak kutyakiképzéssel foglalkozni.

„Csepelen nőttem fel egy negyvenöt négyzetméteres, nyolcadik emeleti lakásban, ahova nem vihettem kutyát, mert anyám szívvrohamot kapott volna, apám pedig macskabolond volt, és Marci cica

volt a világ közepe – folytatja Kerényi Kata költő és pszichológusjelölt. – Ráadásul én elsősorban a nagytestű kutyákat szerettem, apakomplexusom miatt. Szerencsére Csepel a kertes házak, tehát a kóbor kutyák paradicsoma. Az utcában minden kutyát magamhoz édesgettem, nevet adtam nekik, és így időnként egy egész falka kísért az iskolába. Pláne, ha a rosszéletű Gina velem volt és tüzelt. Én is állatorvos vagy etológus akartam lenni, mint annyi városi gyerek. Ennek az általános váagnak nemcsak az az oka, hogy míg az ember kicsi, vonzódik a nagy, puha, szőrös dolgokhoz, és szereti azt simogatni, hanem hogy az állat, amely régen a természet része volt, ma titokzatos, idegen és vonzó. A falusi gyerekek ma sem akarnak olyan megdöbbenő arányban ál-

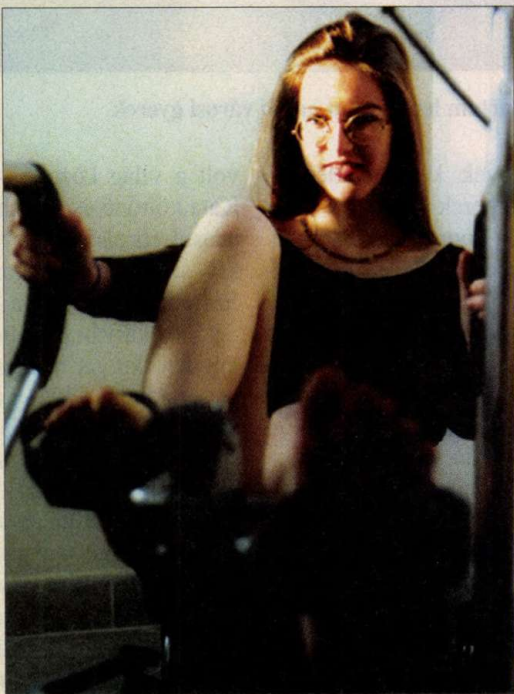
latorvosok lenni, mint a városiak. A gyerekeket a szülők időhiánya és a szeretetlenség is az állatok felé löki. Az állattól feltétel nélkül megkapja, amit esetleg a felnőttektől nem: a figyelmet, a türelmet, a szeretetet. Ezt, ha normális életű, akkor kinövi, és később az emberekhez fog kötődni. De ha lelki sérült, akkor felnőtt korában is csak az állatokban találja meg a társat. Van, akit elhagyott a férje, és most egy dobermannal él. Vele sétál, kirándul, a kutyát gondoza, szeretgeti. A gyermektelen házaspárnak pedig babusgatni kell a kutya. A paranoiás a riasztók mellé egy kutyát is beszerez. A kisebbségi komplexussal küszködő kis ember nagy kutyát sétáltat. Az idős ember beszélgetőtársnak tartja az ebet. Pedig egy kutya sokmindent pótolhat, csak az embert nem. A kutya szerepe a fizikailag vagy lelkileg sérült emberek esetében persze igen fontos lehet, és ne csak a vakvezető kutyákra gondoljunk. Ki lehet képezni olyan terápiás kutyákat, amelyek a mozgássérülteket segítik: felveszik a leejtett tárgyat, kinyitják az ajtót, a liftet, leveszik a bolti polcról az árut és a kasszáznál odaadják a pénztárcát. De még a telefonkagylót is felveszik és odaviszik a gazdájuknak. A kutya alkalmassá tehető arra is, hogy elősegítse

komoly pszichikai, vagy idegbetegségben szenvedők gyógyulását. Harminc évvel ezelőtt egy kisfiú, akit három alkalommal nem tudott szóra bírni az orvos, a doki kutyájával beszélgetni kezdett, és így a kutyán keresztül az orvossal, *Lewinsonnal* is. A doktor ettől kezdve alkalmazott terápiás kutyákat a gyógyításban. Ilyen kutyákat szeretnék a jövőben képezni, autisták, depressziósok számára is. Persze az erre a célra alkalmas kutyák kiválasztása nem könnyű. Megfelelő nyugodt fajta kell hozzá, aki hirtelen mozdulatra sem menekül el, és türelmesebb, mint a legtürelmesebb nagymama.”

A domináns kanok

Az írás szerzőjét és családtagjait már többször és csúnyán megharapta egy Bobi nevű kutya az elmúlt tizenöt évben. Bobi a

család kutyája volt. Ebből látszik, hogy a riporter kutyakiképzési, azaz pedagógiai tudásában még akadnak hiányosságok. Bobit néhány héttel ezelőtt el kellett altatni. A család minden tagja megsiratta a kutyát, függetlenül attól, hogy a kedves eb hányszor és hol harapta meg. Mert családtagjaink akkor is a szívünk közepében vannak, ha holtig viseljük az általuk ejtett sebek nyomát.

Erő is kell, nemcsak ügyesség

„A kutyakiképzést egy tanfolyamon tanultam meg, ahol egy hétig napi nyolc órában folyt az elméleti és gyakorlati oktatás. Aztán, mint már mondtam, csoportos kiképzéseken vettem részt. Az utóbbi időben pedig csak egyéni feladatokat vállalak. Nem könnyű elfogadtatni magam. Az emberek a kutyakiképzőt egy nagydarab, és hangos férfinak képzelik el. Van, aki lecsapja a telefont, ha meghallja, hogy én vagyok a vállalkozó. Van, aki elküld, amikor meglát. Más férfiak domináns kanként viselkednek, de ha nemet mondok, tiszteletben tartják, mert látják, hogy tudok bánni a kutyáikkal, amivel ők nem tudnak. Szexuális inzultusok mindenkit érhetnek a munkahelyén, vagy máshol. De egy nőnek húsz éves korára meg kell tanulnia bánni a férfiakkal. Egyszerűnek, céltudatosnak és határozottnak kell lenni, mint a kutyakiképzésben.”

A szép szájkosár

A fotózást a riporter megfelelő távolságból, az előszobaaajtó résén át figyelte. Amikor a kutya meglátta a gipszmuftot, úgy viselkedett, mint egy megvadult férj, ha megtalálja a szeretőt a ruhásszekrényben. Nekirontott a negyven kilós lánynak. A fotós hősiiesen ugrált a küzdők körül, hogy a kedves olvasó hiteles képet kapjon, bár a Tanárnőtől semmiféle veszélyességi pótlékra nem számíthatott. „A kiképzés során én csak közvetíték a gazdi és a kutya között. Az kell, hogy a kutya a gazdának engedelmeskedjen és ne nekem. Ez nem mindig könnyű. A múltkor

egy helyre azért hívtak, mert a kutya nem bírta a szájkosarat: egy idegromlás lett, ha rátették. Én is feltettem rá, majd azonnal dicsérni kezdtem, hogy: hű de szép vagy! Milyen jól nézel ki! – és a kutya csak bámult, hogy dicsérem, és nem szidom, nem kiabálok vele. Azt nem állítom, hogy azóta imádja a szájkosarat, de elviseli. A jó pedagógusok tudják, hogy ha jó élménnyel kapcsolnak össze valamit, azt a gyerek szereti, de ha szidják, ha egyest kap, akkor az adott dolgot utálni fogja. Szinte mindig a gazda a hibás a kutya rossz viselkedésében. Hívtak, hogy segítsék, mert a kutya folyton ugat. Kiderült, hogy szeretett ebüket csak reggel és este viszik le tíz-tíz percre. Nem tudom, az ilyen emberek mért nem tartanak papagájt, azt is kitömve?

Sokat foglalkozom a hajléktalanok kutyáival is. Egy hajléktalan számára a kutya életmentő lehet. Az emberek szívesebben adnak pénzt, ha látják, hogy kutyával van. Az egyik hajléktalan elmesélte, hogy mióta kutyája van, nem iszik. Egy másik kutya, a gazdájával szemben, meglepően ápoltság volt, látszott, hogy jól tartják. A férfi elmondta, hogy válás után egy váltás ruhával és a kutyával jött el otthonról. Amíg a kutya él, ő is él.”

Kerényi Kata
édesapja neves irodalomtörténész, mamája magyartanár. Verseivel pályázatok nyert, költeményei megjelentek egy antológiában. Nincs különösebb ellentmondás költészet és kutyakiképzés között. A vers a világ

Két angyal
*szárnyuk is van nem nézik egymást
tejcseppek ajkuk peremén
csillagfonalat gombolyítva
ülnek az idő tenyerén*
Kerényi Kata verse

fenevadjait próbálja megszelídíteni, a kutyakiképző az ebeket. A kutyakiképzőnek több esélye van a sikerre.